

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Edinosti je n

EDINOST izhaja vsako sredo; cena za vse leto je 4 gld 40 kr., za polu leta 2 gld 30 kr., za četrt leta 1 gld 20 kr. — Posamezne številke pri upravnistvu in po trafikah v Trstu se dobivajo po 3 kr. — Naročnine, reklamacije in inzerate prejema Upravnistvo „via Zonta 5“.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu „via delle poste 10 I. p.“; vsak mesec posebne vrednosti se ne vračajo. — Izjaviti (razne vrste naznanila in poslanice) prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi čerkami se plačuje za vsako besedo.

Frankiran Rokopisi brez zaračunjo po pogodbi —

SPOMENICA

društva „Edinosti“ ministru prvosednika.*)

(Konec.)

To je lahko razumljivo tudi takim ljudem, ki niso šolniki; a največi šolniki so od nekdanj proglašali, da je materini jezik edino primerin za poduk in za učenje težkih predmetov, kajti kedó ne zna tega, da otrok, pozneje mladenič, ima in izrazuje največ in najnatanjnejših pojmov v onem jeziku, katerega sliši doma in katerega govori njegov narod.

Če se pa kde godi Slovencev krivica, godi se ta gotovo v Trstu in njegovi okolici. — Tukaj, v Trstu z okolico vred, stanuje gotovo blizu 60.000 Slovencev brez drugih Slovanov, torej polovica vseh prebivalcev, in vendar nima Slovinci v Trstu niti ene same ljudske šole; šole v okolici pa so pod vodstvom tržaškega magistrata, kateri po uže znanem nagibu sili in vriva italijanščino, kder le more; tako je napravil v Rojanu italijanski razred, akoprem lahko seštejemo v Rojanu bivajoče Italijane na prste ene roke; prav take namere ima magistrat v Skednju, kder je uže sklenen tak italijanski razred ljudske šole, in po drugih krajih okolice, akoprem v okolici nij Italijanov. Naši mestni poslanci so uže protestovali proti takemu seganju v pravice slovenskega naroda, a večina tržaškega mestnega zbora nema sluha za take proteste; ona dela za širjenje italijanstva, dokler jej je to dovoljeno in se jej ne postavijo meje.

Učitelji v okolici morajo navadno tako plesati, kakor jim godejo gospodje od magistrata, ti pa si hočejo napraviti iz učiteljev agente za poitalijančevanje naše okolice. Ker pa magistrat nastavlja, premešča in nagraduje učitelje v okolici, zato je naravno, da pri takih na- in premeščevanjih ne gleda toliko na pedagogično sposobnost in na znanje slovensčine, nego pa na njih politično izpoznavanje in vedenje, in oni učitelji, ki radovoljno služijo italijanski propagandi, vedno so v večji milosti pri omenjenih gospodih od magistrata, nego pa oni, ki otroke podučujejo z najboljšim uspehom in jim cepijo v srca ljubezen do svoje ožje in širje domovine in do svojega naroda.

Naše politično društvo je uže večkrat prosilo visoko vlado, naj okolici pomaga iz te velike nevarnosti; a tudi to vedno zastoj; te prošnje so se glasile tako, da bi visoka vlada dovolila poseben krajni šolski svet za tržaško okolico, kar bi bilo v soglasju tudi z občinskimi avstrijskimi šolskimi postavami, gledé katerih velja edino za Trst neka izjema. Ker pa nam je tudi dobro znano, da je okolica v tem obziru le začasno, po nekem ministerijalnem dekretu in ne po posebni postavi prikljenena na tržaški magistrat, in ker je gotovo, da ministerstva lahko premenjajo take določbe od slučaja do slučaja, prav zato se nam zdi čudno in obžalujemo, da se dozdej še nij našla vlada, katera bi hotela oteti okolico neznoznega duševnega jarina. Ako bi bilo to na korist Avstriji, tudi nam bi bilo razumljivo; toda vsak avstrijski patrijot mora priznati, da je italijanska propaganda protivna državnej koristi in zatorej menimo, da bi morala vlada sama brez posebnega pritiska zato skrbeti, da neka drevesa ne zrastejo previsoko. Da gre vse delovanje tržaškega magistrata na poitalijančevanje okolice, to nam kaže tudi ona postava, katero je sklenol mestni zbor, da se namreč mesto zdano razširi, posebno proti sv. Ivanu; ta postava jemlje okolici v materijalnem in duševnem obziru velike pravice in zatorej so protestovali okoličani proti tej naredbi, ki je njim vsiljena in ki z nogami tepta pravice okolice in tudi društvo „Edinost“ slovesno protestuje proti sklepu, ki se ne ujema z narodnimi pravicami okolice in goji nado, da vlada, ki more posredovati o tej zadevi, ter braniti manj-

šino pred terorizmom, posebno pa kder gre za narodnostno pravo, — ne potrdi te postave. — Ako se še posebno ozremo v Istro, moramo obžalovati, da tam poreski dež. zbor se slabše ravna, nego pa naš magistrat; tam se Slovanom vrivajo celo italijanske ljudske šole in dela se na vso moč na hitro poitalijančevanje tudi notranje Istre, v kateri vendar nij niti sluta po italijanskem elementu. Zalostne reči se godé v nekaterih mestih Istre, katero Italijani vedno proklamirajo za svojo last, zatorej pa je treba prav tam posebne pozornosti vlade in to nemudoma. — Gotovi pa smo, da bi se tudi v Istri reči tako preobrnilo, kakor so se v Dalmaciji, ako bi visoka vlada tudi na Primorskem sistemsko tako preuredila, kakor jo je preuredila v Dalmaciji; kar pa je bilo potrebno za Dalmacijo, to je potrebno in še bolj potrebno za Primorsko v pravem državnem interesu. — Dalmacija je denes oteta teške móre, akoprem je svet še pred 10 leti mislil, da je ona popolnoma italijanska zemlja, in s tem je ona dežela tudi naši Avstriji popolnoma zagotovljena. —

Mi pa v občé ne mrzimo Italijanov, kateri hočejo v miru z nami uživati enake pravice; mi mrzimo le na italijansko propagando, ki rije v srce našega naroda in ga hoče zadušiti; mi smo pripravljene celo podpirati naše italijanske sodeležane, kder zahtevajo pravične stvari, a zatirati se ne damo nikoli od njih. — Naj se Italijani z nami poravnajo, naj nam puste naše pravice, kder jih imamo, in mi gremo še dalje; naj visoka vlada sopes predloži narodnostno postavo, kakor jo je bilo načrtalo pravično ministerstvo Hohenwartovo leta 1870, in prepri bode nehali; naš narod bode zadovoljen, kakor hitro bode zavarovan napadov na njegovo narodnost. — S tem smo naslikali le bolj duševno stran naših rev in težav; a pokazati nam je tudi naše gnotne potrebe, kajti od gnotnega dobrostanja je tudi dosti odvisen duševni napredek vsacega naroda.

Na Primorskem, posebno pa v Istri, čutimo pred vsem potrebo takih naprav, ki bi našega kmeta otele oderuhov in drugih pijavk; v Istri je na priliko Slovan le zato politično zaostal, ker je materijalno odvisen od tujih trgovcev, ki so se tam naselili in zdaj tam vse drugače gospodarijo, nego so gospodarili feudalni baroni, kateri so bili po mišljenju vendar plemeniti; sedanjí denarni prvaki pa nájmo nobenih dobrih lastnosti teh vitezov, pač pa vse slabe. — V Istri so ti denarni možje navadno Italijani, ki so se naselili tam iz raznih krajev Italije. — Tej nesreči pa bi se dalo le s tem v okom priti, da se sklene dobra postava proti oderuhom, da se vredé javne knjige, da se mej narodom širi praktični poduk in da se osnujejo taki denarni zavodi, ki dajejo posestnikom cenega denarja v slučajih potrebe. — Kar se tiče postave proti oderuhom in javnih knjig, je prva prav zdaj v državnem zboru in se je tudi nadejati da bode sprejeta; kar se tiče javnih knjig, imamo uže dobro postavo; le želeži je, da bi se pospeševalo urejevanje javnih knjig; kar se tiče poduka, nahajamo na priliko na Goriskem še precej preskrbeno, v Istri pa še nič in v Tržaški okolici tudi zglinljivo malo; želeži je torej, da bi visoka vlada na to delala, da postanejo učitelji in duhovni, posebno v Istri, tudi pomočniki in svetovalci kmetov, da jih podučujejo v raznih strokah kmetijstva in gospodarstva; na Goriskem se je začelo vse to; a v Istri je še vse zane-marjeno, da se pa kaj zboljša, to pričakujemo v prvi vrsti od učiteljskega izobraževališča v Koprnu, na katerem se učenci z uspehom uče kmetijstva; — vendar pa je želja občéna, da bi se uže precej tudi v Istri in tržaški okolici uvedla predavanja potovalnih učiteljev in da bi se podelile štipendije istrskim mladeničem, da se gredo učiti kmetijstva na bližnje kmetijske šole v Gorico in Slap; — kar se pa tiče naposled denarnih zavodov za kmete in posestnike sploh, takih še nemamo, ker pa so silno potrebni, želimo, da bi visoka vlada vsaj se svojim uplijvom spodbujala in pospeševala napravo tako koristnih zavodov, ki so posebno v Istri neobhodno potrebni, toda uspeh bodo imeli le tedaj, ako ne bodo odvisni od poreskega deželnega odbora.

Glavno prašanje boljše prihodnosti primorskih dežel je pa na vsak način zvezano s prihodnostjo prvega trgovskega mesta v Avstriji —

Trsta. To mesto, ki posreduje večino avstrijske kupčije z inostranskim, uže več časa ne napreduje v tistej meri, kakor je napredovalo v poprejšnjih dobah in kakor bi to pristojalo po njegovi legi in njegovih prednostih gledé trgovine. — Ne da se tajiti, da je Trst sam nekoliko kriv, ako ne napreduje njegova trgovina in ako se ne vzdiguje, kakor se vzdigujejo druga trgovska mesta v Evropi; toda poprejšnje vlade so uže dolgo časa zanemarjale to prvo trgovsko mesto Avstrije in nijso spoznavale velike njegove važnosti.

Gotovo pa je in se da statistično dokazati, da blagostanje mnogih notranjih dežel avstrijskih je v najožji zvezi z napredkom in propadom tega mesta. Glavna napaka, katero so napravile poprejšnje vlade, bila je gotovo ta, da so puščale društvu južne železnice monopol gledé tržaškega prometa.

Zarad te slabe gospodarske politike je Trst zdaj v velikej nevarnosti, da mu vzraste velika konkurenca v italijanskih in nemških trgovskih mestih; tako na priliko je pontebška in brenerska železnica zblížala za dosti Benetke zapadno nemškimi trgoviščem in nemške železnice dajó severnim lukam tudi toliko koristi po nizkih vozniinah in krajših értah, da na priliko Hamburg konkurira s petrolijem, kavo in drugim kolonijalnim blagom skoro do pred vrata tržaškega mesta.

Dalje ko traja ta razmera, slabše je za Trst in za deželo, ki so za Trstom. Ako je Ogorska za Reko v kratkem času preskrbela tri železne érte, ko vendar Reke ne moremo primerjati s Trstom v nobenem obziru, zakaj ne bi bila naša vlada za Trst, ki je vendar desetkrat važnejši za vso Avstrijo, nego Reka, preskrbela saj ene železnice, ki bi bila neodvisna od južne železnice, in ki bi Trst po najkrajšji poti vezala z nekaterimi notranjimi avstrijskimi trgovišči in se severno zapadno Nemčijo? O potrebi in koristih take železnice se je uže toliko pisalo in toliko dokazovalo, da nij skoro več mogoče navajati novih razlogov v ta namen. Tudi smo gotovi, da je sedanja vlada prepričana o potrebi take železne érte in torej nam ne ostaje drugega, nego da izrazimo željo, da visoka vlada prej ko mogoče predloži državnemu zboru načrt postave železnice, naj si bodi loške ali pa predilske, kajti v enej ali drugoj vidimo veliko gnotno korist za Trst in primorske dežele, torej tudi za narod, v imenu katerega povzdiga svoj glas društvo „Edinost“.

Ako še posebno o Trstu govorimo, moramo povdarjati, da bi bil za to mesto velik udarec, ako bi se prehitro, kar na vrat na nos odpravila prosta luka, mnogo privatnih interesov bi močno trpelo, in tudi trgovina bi še bolj hiralala, ako se to zgodi predno dobimo zgoraj omenjeno železnico in se v Trstu ne vkoreníči nova naprava velikih carinskih magazinov (Lagerhäuser). Take spremembe je treba dolgo let pripravljati, ako se hoče v okom priti hudim krizam, in zatorej se nadejamo od naše sedanje jako previde vlade, da bode v tem obziru tako ravnala, da Trst ne bo trpel velike škode.

V tem smo po sklepu našega društva izrazili težnje in potrebe slovenskega in hrvaškega naroda na Primorskem in vsajamo si povdarjati, da se vse te izjave ujemajo popolnoma z javnim mišljenjem našega naroda. — Ker pa želimo, da se visoka vlada o vsem tem prepriča na licu kraja, izražamo gorečo željo, da bi visoka vlada poslala na Primorsko posebno preiskovalno komisijo, v kateri bi bili zastopani tudi ljudski poslanci; — tako nepristransko komisijo želimo zaradi tega, ker so naše pritožbe obrnene tudi proti nekaterim uradom na Primorskem, kateri ne morejo poročati o lastnem delovanju. —

Gledé na vse tukaj navedene potrebe in težnje slovenskega in hrvaškega naroda na Primorskem drzevamo se vašej prevzvišenosti predlagati najpompnejšo prošnjo:

Vaša prevzvišenost naj blagovoli predlagati visokemu ministerstevu svetu v pretres in rešenje te želje in potrebe našega naroda:

1. Primorska deželna vlada naj se ozira bolj, nego se je to godilo dozdej, na narodne pravice Slovencev in Hrvatov na Primorskem in naj namešča povsod, kder prebivata ta naroda, le take uradnike, ki so popolnoma zmožni v govoru in pisavi slovensčine, oziroma hrvaščine; ona naj dela na to, da

se ne vrivajo tuji jeziki v našo ljudske šole. —

2. Sodnije na Primorskem naj poslujejo se slovenskimi, oziroma hrvaškimi strankami v slovenskem in hrvaškem jeziku, v ta namen naj se sem pošiljajo le taki sodniki in sodniški uradniki, ki so zmožni narodnega jezika. —

3. Pri deželnih sodnijah v Trstu, v Gorici in v Rovinju naj se uvedó dvojne porote, to je ene za Slovence, oziroma Hrvate, druge za Italijane, tako sicer, da bode nehal oni, naš narod zaleči običaj, po katerem se slovenske in hrvaške strauke pred potrojniki izprašujejo s pomočjo tolmača; — posebni slovenski sodniki in posebni slovenski potrojniki naj se volijo za Slovence, posebni pa za Italijane.

4. Naj se v Trstu in v Gorici napravite gimnaziji se slovenskim učnim jezikom, oziroma, naj se uže obstoječi gimnaziji v Trstu in Gorici tako preuredite, da bodo paralelni razredi se slovenskim in italijanskim učnim jezikom, Pazinska gimnazija pa naj se preuredi tako, da bode tam hrvaški jezik učni jezik. Nemščina in Italijanščina naj se učite na teh srednjih šolah kakor obligatna predmeta.

6. Tržaški okolici naj se dovoli poseben krajni šolski svet, ki bode neodvisen od delegacije tržaškega mestnega zastopa in visoka vlada naj ne potrdi postave zaradi raztegnjenja Trsta na škodo okolici.

7. Naj visoka vlada vpljiva na to, da se bode v tržaški okolici in v Istri bolj širil poduk o kmetijstvu, kolikor mogoče po učiteljih in duhovnih.

8. Naj visoka vlada pospešuje napravo posebnih denarnih zavodov za kmete in posestnike na Primorskem. —

9. Naj visoka vlada pred ko mogoče predloži državnemu zboru postavo zaradi zidanja ene železnice, ki bode Trst vezala po najkrajšji poti z notranjimi deželami in z Nemčijo, naj si pa bode ta érta predelska, ali loška. —

10. Dokler ne bode izgotovljena ta železnica in se v Trstu ne uvedó in vdomačijo nove naprave, ki imajo pospeševati kupčijo in promet, naj visoka vlada zadržuje odpravo proste luke v Trstu. —

Vsega tega silno potrebuje naš narod na Primorskem in vse te težnje polaga ponižno podpisano društvo Vašej prevzvišenosti na srcé z nado, da se bode Vaša prevzvišenost po mogočosti na-nje ozirala. —

V Trstu 15. januarja 1881.

Politično društvo „Edinost“ za brambo narodnih pravic na Primorskem.

Dopisi.

Iz Šmarj pri Ajdovščini 13. januarja.

V vašem cenjenem listu se beró le redko dopisi z naših vinskih goríc; blagovollite tedaj pridujoče vrstice sprejeti. — V nedeljo dne 9. t. m. je imelo občinsko starišinstvo sejo, mej raznimi točkami dnevnega reda je bila tudi služba tukajšnega organista, katera se do zdaj jako nemarno in nomanjkljivo opravlja. Smelo in z lahko vestjo trdim, da enacega petja ni nikder v okrožji, kajti, smelo bi se bolj tuljenju primerjati, nego petju. Vsak žaga na svojo roko, še celo orglje drugače cvilijo, nego pevci pojó. No, naša ušesa so se temu privadila, ali ko pride kak tujec v našo cerkev, to se vé z namenom, da se vdeleži božje službe, mora pobeogniti na prosto, da se tam oprostí króevitega smeha. Hoteli so tukajšni, za napredek uneti možje to popraviti s tem, da bi se bila oddala orglarska služba v sposobnejše roke. Pa žal! po sklepu v omenjeni seji je ostalo vse pri starem, kajti pri glasovanju smo propali z enim glasom.

Potem se nam očita, da smo surovi in kaj vém še s kakimi pridevki nas tukajšni bogataši merijo. Naravno, da ne moremo mi, ter toliko

*) V zašnji številki, na prvi strani, v prvi koloni, v 15. vrste naj se čita namesti: „so uradniki, inostranci“ I. t. d.; so uradniki prijatelji premožnejših Italijanov, vočino iz inostranskega v istrska mesta naseljenih. A na isti strani v drugi koloni, v 43. vrsti naj se čita namesto: „Ker pa ljudska šola po zdravih in občéno priznanih načelih pedagogike nema namena širiti le poduk i. t. d.“ „Ker pa ljudska šola po zdravih in občéno priznanih načelih ima namen širiti le poduk v onih vedah, bi so ne obhodno potrebne „za praktično življenje naroda“ I. t. d. Ureda.

manj naša občina napredovati, če se nam zabranjuje vsako početje, koje bi bilo v korist in blagost občini. Tako se nam je branilo i še le to leto posrečilo da smo dobili lastnega učitelja. To je da se za to stvari malo brigajo taki, ki morejo svoje otroke šolati v mestu, a nam tega ni mogoče, ker nam še za vsakdanje potrebe pomanjkuje.

Kako mladi so o tem, da se naša mladina pod vršim učiteljem odgojuje, kaže to, da je neki tukajšnji občan pri občinski seji rekel: Kaj meni mar, če je ali če ni učitelja v naši občini. S tako mladenostjo pa škodujejo mladini in učitelju ter bude nesloga v občini.

Vsi občinarjevi.

Z Dunaja 21. januarja.

(Debata zoper odušstvo. Spremenjeno ministerstvo. Jezikovne razsodbe najvišjega sodišča. Dr. Rydzowski †)

Državni zbor je 12. t. m. v prvi seji po božičnih počitnicah začel važno obravnavanje o postavi zoper odušstvo. Ta dan je v zgodovini avstrijskih narodov zato znamenit, ker se je začela slednji reakcija zoper izsesavanje teh narodov po brezvestnih pijavkah krščenih i nekrščenih židov. Važen je ta dan pa tudi radi tega, ker se je prvič nastopila pot, po kojej imate avtonomistička i ustavoverna stranka zedinjeni hoditi, ako je slednji res tudi na tem ležeče, da se ljudstvu reši bodečnost. Velik vtis je napravil govor tirolskega duhovnika Greuter-ja, ki je prvi govoril i sicer zoper postavu, ker njemu ne zadostuje proti silnemu zlu polovičarska postava kakor je po njegovem mnenju; ta njegov govor mora se imenovati v vsakem oziru znamenit. Bil je sarkastično bivši ustavovorni sistem, navel uzroke strašanskega gnetnega propada avstrijskega ljudstva ter dokazal, v koliko je baš v obravnavi se nahajajoča postava še pomanjkljiva. Greuterjev: „Rešite nas!“ pretresel je vso zbornico, tudi kolovodje tako imenovane verwaltungsrat-stranke, ki je po ljudskem poverjenstvu le radi tega hrepenela, da si laglje pomaga do še večjega bogatstva iz žepov sestradanih avstrijskih narodov.

Greuter je v svojem govoru tudi izrekel i dokazal, da sedanje protizidovsko dviganje nema religioznega, ampak socijalnega značaj. I res! Židovstvo se mora izkoreniniti; dokler se to ne zgodi, vedno bode pretela nevarost vsem stanovom vseh veroizpovedanj razve židovskega.

Ta dan je govoril tudi slovenski poslanec vitez Schneid. Njegov govor zoper odušstvo je bil tehten, premišljen, ter je vzbudil dosti zanimanja vseh strank. Slovenski narod se sme res čestitati, da ima njeno središče t. j. mesto Ljubljana, tako gorkega bojevnika zoper židovstvo i njega priteklo nazovi liberalno nemstvo.

Mnogo pozornosti je zbudil govor poslanca Schöfla, levičarja ter Nemca od nog do glave. Govoril je ta zoper — židovstvo i odušstvo ter se svojimi skelečimi besedami pokazal, da je to polje, na katerem se levičarji mogo združiti z avtonomisti, ako jih nij samo slepilna fraza za ljudski boljček.

Danes petek 21. t. mes. se ima debata proti odušstvu nadaljevati; izmed slovenskih poslancev ima zoper odušstvo govoriti g. Viljem Pfeifer, ki je nujno potrebo take postave v bivših letih v temeljnih državnozbornih govorih dokazoval.

Ko sem vam v zadnji pital, nij še bilo ni sluha ni duha o ministerski krizi. Vršila se je ta tako nanaglomna, da niti vedno precej dobro informirani avtonomistički listi nijso vedeli za njo. Ustavoverce je pa ta kriza kar preplašila. Pravijo namreč: če se morejo ministerske krize pod Taaffejevim ministerstvom tako nanaglomna vršiti, potem mora Taaffe res veliko upliva v najvišjih krogih imeti i njegovo ministerstvo mora biti stalnejše nego kedaj. Istina! Če se čita o uzrokih te krize, potem je ustavoverna stranka izgubila zadnji kredit. Trdi se namreč, da je stari zagrizli centralist Schmerling povzel zadnja izven parlamentarna sredstva, da omaje Taaffeja. A izpodletelo mu je. Streitu i Kremenju, ki sta na tihem služila ustavoverstvu, zmanjkalo je nakrat pod nogami tal: dr. Pražak, bivši češki minister brez portfelja, izkušen slovenski borilec, prevzel je agende pravosodnega ministerstva, a baron Pino, gornjeavstrijski namestnik, imenovan je trgovskim ministrom. Sedaj se je nadejati, da bode Taaffejevo ministerstvo delalo hitreje v stavljenem si namislu, posebno ker se je menda ude do dobrega prepričalo, da polovičarsko delo njemu le škodovati mora. Posebno koristno bi bilo, da uže enkrat petipolje renitentno i v baš nasprotnem smislu delajoče visoko i nižje uradništvo. Dokler v to močno ustavoverno gnezdo strela ne udari, zastoj bo vse delovanje za enakopravnost Slovanov. Dokaz temu so razsodbe najvišjega sodišča, v katerem sedé najhujši birokratski centralisti, na čelu jim uže imenovani Schmerling. Po temeljnem državnem zakonu od 21. dec. 1867 je jezikovna enakopravnost garantirana. I vendar naj višje sodišče vedno zametuje prizive čeških i slovenskih strank utemeljene na §. 13 sodniškega reda i na drž. osnov. postavah. Kje je torej pravica, če ne pri najvišjem sodišču? Ako pa ta sod služil lejednej koteriji, kakovšno je torej pravo v Avstriji? I smeli to sodišče v imenu pravice davati postavu ob nič, ignorirati celo naredbo ustavovernega bivšega ministra dr. Stremayra?

Češkim „Narodnim Listom“ od 20. se o tej zadevi z Dunaja telegrafuje, da so vzbudile razsodbe najvišjega sodišča proti češkemu uradnemu jeziku v češkem klubu največe vznemirjenje, ter da hoté od ministerstva deklaracijo, je-li Stremayrova jezikovna naredba veljavna ali ne, dalje, kako si podstopa Schmerlingov enostranski najvišji sod ignorirati drž. osnovne postavu. Tudi hoté na Češkem v čisto čeških okrajih prav tako postopati z nemščino, kakor v mešanih okrajih delajo s češkim jezikom Nemci.

Avtonomistov prizadevanje mora sedaj biti, da tako za nemstvo delajočega predsednika najvišjega sode odpravijo ter da na njegovo mesto pride objektivni, pravico ljuben mož. Čuli boste tedaj vsak čas, da so tega zagrizlega sovražnika slovenskih avstrijskih narodov dejali v pokoj.

Včeraj 20. t. m. o polu treh popoldne je v hotelu „zur ungarischen krone“ za mrtdom umrl eden naj delavnejših poljskih državnih poslancev — dr. Rydzowski, odvjetnik v Krakovu. On je od l. 1770. v drž. zboru. Njegova zasluga je, da se je v Galiciji uže 19.7 1877 kakor tudi v Bukovini uvedla postava zoper židovsko odušstvo i zoper pijanstvo. Sedaj je bil zopet referent zakonske osnove zoper odušstvo.

Lahka bodi zemlja blagemu boritelju za slovenske pravice! Konjski.

Z Dunaja, 23. januarja. *)

Danes je imel sejo davkarski odsek, mej družini stvarmi je bilo na dnevnem redu tudi poročilo ožjega odseka o uredbi hišnega davka. Iz tega poročila je razvidno, da bo moral Trst v prihodnje mnogo več, okolica pa manj plačevati, nego doslej, ako državni zbor sprejme dotični nasvet. Trst je doslej plačeval letni aversum 393.750 gl. v prihodnje bode, ako omenjeni predlog obvelja, i 284.000 gl. tedaj na leto 890.250 gl. več. Okolice je plačevala letni aversum 21.000 gl. in dohodninskega davka 55.000 gl. skupaj tedaj 76.000 gl. zanaprej pa ima vsega skupaj plačevati 70.000 gl. tedaj 6.000 gl. manj. Predlagalo pa se je, naj se dovoli prehodnja doba 10 let, za kar je prosila tržaska deputacija in tudi eden izmed naših poslancev, ki je menda za pridobitev te olajšave najbolj vplival.

Iz slov. Štajerja, dne 23. januarja.

(Različne stvari) Draga „Edinost“, v tvojih zadnjih štev. sem čital mnogokatero nevesčnosti, ke imajo in morajo trpeti naši bratje na obalah jadranskega morja. Z bridkim srcem sem uže velikokrat prebral krivice, ki se jim od strani Lahonov pri vsakej mogočji priliki godé; prav tako sem z veseljem zabiljeval pogum, s kojim se upirajo krivičnejši sili neustrašljivi branitelji domačih pravic, doma in vére. Da, večkrat sem zdihol: „pravice ni več na svetu!“ „moč gre pred pravico!“ Na severju nam Nemeč zrak s strupom napaja in streže po prostem življenju in gibanju; na jugu preži nenasičeni Lah in čaka trenotka, da bi nas pogotlno; od vshoda je „tot nemem ber“, ki nam naše brate preganja — povsed žalosten, mrzel pogled!

Tudi tukaj vlada nemška sila kakor pri Vas lahonska: Kar se giblje in lazi, kar živi in se videti more — vse mora biti nemško — da celo vsa dejanja in početja so ali vsaj morajo imeti nemško podobo.

Vse službe, javne in zasebne, vsaj mastnejše podeljujejo se — Slovincem kali? Ohi bo! Nemški obraz ali vsaj hlinito se mora Nemeč in „tatičat“, kdor hoče kaj posebnega doseči. In žalibog! mnogo je takih, ki radi službe, kruha i. t. d. narodnost in značaj po vetru obračajo, še celo takih, ki v sovražni tabor begajo, ter od tam lastne svoje brate hujše nego Nemci sami preganjajo. To so prave kukavice in izdajice! Naj hujše pa se godi na slov. Štajerju narodnim učiteljem. Čuje se, da je visoki c. k. dež. šolski svet Štajerski v seji 23. decem. mnogo ljudskih šol iz višje plačilne vrste v nižjo potpisal — in hočejo vedeti, da zadane večidel le one po slovenskem Štajerju ta novoletni dar. Tudi se narodni slov. štajerski učitelji, kakor je uže „Slov. Gospodar“ poročal, začenjajo še hujše nego pri Vas od Lahonov, preganjati, če prav še ne prisegajo takih priseg, kakor pri Tržaskem magistratu. Ali je pa to migljaj od višje šolske oblasti, ali se le iz lastnega prepričanja in „dienstesaifra“ šolskih nižjih oblastij sem tertija godi, tega ne vem — to vendar je istina, da imajo učitelji na slov. Štajerju večjo in težjo nalogo, uživajo pa manjše plače nego njih nemški kolege in se bolj po mačehovski z njimi ravna. Visoki dež. zbor v Gradcu bo menda v prihodnjem zborovanju tudi o tem kaj sprožil odločeval. Do tega časa — silentium! Zraven teh mrzlih okolnostij naj povem še, da je tukaj po novem letu tudi prav mrzlo: Sneg in mraza uže nekateri dni po 20° R., 18° R., in 16—15—14 in, da se Celjski nemškutarji in z njimi vred še nekaj drugih, ki ali v sredi Slovincem prebivajo ali pa se z njimi mejijo, nad našim poslancem dr. Vošnjakom jako jezé — še celo nezaupnico so mu ki reveži naklonili. Mislim, da radi te nezaupnice ni še nobeden slov. vrabec šivkno! in, da g. dr. Vošnjak na-njo še kihno! ni Zdravo! Miha Alpinus.

*) Prejeli se le zadnje sredo opoldne, ko je bil zadnji list uže natisnen. Uredn.

L. V Ljubljani, 24. januarja.

Rekel sem v predzadnjem dopisu, da hočem poročati o dobroteljni akademiji, katero priredé ljubljanska narodna društva v deželnem gledališču. — Izpolnila se je naša želja, da bi polno bilo gledališče ta dan, ko gre za pomoč našim bratom, vrlim Hrvatom. Hvala našem požrtvovalnemu narodnemu občinstvu, koje je prihitelo na pomoč našim vnesrečenim sosednjim bratom!

Napolnjena so bila vsa gledališčna koda; sedeži so se pokupili uže zjutraj in na večer se je dobila le še z naj večjim trdom kaka ložica. — Tudi nam je bila prilika dana, videti mnogo gospode iz nam nasprotnega tabora, koja je prihitela, da čuje naše dobro izvežbane pevce, da vidi naše neutrudljive telovadce ter igralce na domačem odru. —

Naj preidem sedaj k sporedu. — Prva točka: „Overture“, sviral je gledališki orkester. — Druga točka: „Telovadba na drugu“, izvrševal ljubljanski „Sokol“. Ne vem, kako bi vredno pohvalil vrlu, izvrstne telovadce. Videli smo uže mnogo od njih, a tega, kar so izvrševali ta večer, v resnici nijmo pričakovali.

Tretjo točko: „Križari na moru“, veliki možki zbor, izvrstno so izvršili pevci ljublj. čitalnice, katerih je bilo okoli 50, gosp. pevovodiju Valentu vso čast; — mnogo se mu je potreba mučiti, a muči se neprestano ne le s uže izvežbanimi pevci, temveč tudi z novinci ter pevkami v naši čitalnici. — Burni ploski so doneli pevcom in g. Valenta se je moral večkrat na odru prikazati. — Četrta točka, igra: „Oče so rekli, da je!“ gluma s petjem v enem dejanju, prouzročila je mnogo smeha mej občinstvom ter se je itak izvršila v popolno zadovoljstvo. Vsi igralci so prav dobro resili svoje naloge. Odlikovala se je posebno gospodičina M. Nigrinova ter nič manj naša izvrstna komika gg. Kajzel in Rudolf, kakor tudi ljubimec g. Danilo. — V peti točki: „Romanca iz opere: Un ballo in Maschera“, pa se je odlikoval naš obče priljubljeni tenorist g. F. Meden, katerega je občinstvo z burnim ploskom večkrat pozvalo na odr, da je moral konečno ves spv ponoviti. — Gosp. vodija nemškega gledališča, Urban, prevzel je iz prijaznosti in spoštovanja do nas Slovincem, kakor bil se je sam izrazil, diriganje orkestra. — Tudi nam je prepuštil za ta večer svoj gledališki orkester brezplačno. — „Marmore kipe“. 1. Ajaks in Polydorus. — 2. Umirajoči borilec. — 3. Plen Sabinke. — 4. Merkur. — 5. Herkul in Likas. — 6. Laokoon grupa so predstavljali gg. članovi „Sokola“ Kališnik, Ginter, Kriger in Majer. — Ti kipi so bili v resnici biser večera, ker izvršili so se jako izborno.

Iz Brezovice 24. januarja,

Ker sem popolnoma prepričan, da vam je resnica nad vse, zato gotovo vam ustrezno, če naravnost povem, da sta dopisa v zadnji št. „Edinosti“ lansk. leta in v 3 št. tega leta neresnična, lažnjiva in obrekovalna. To sem dolžen povedati, da fara ne trpi na dobrem imenu i da postenim ljudem ne kradejo poštenja taki, ki ga sami nemajo.

Dopisnik v št. 52 trdi, da se v adventnem času pri sv. mašah ne poje; a vsak dan v adventu, razen enega, je bila sv. maša ob šestih zjutraj in vselej se je tudi pelo. Dopisnik tedaj ni bil nobenkrate pri zornicah, ali pa le enkrat.

Grdo obrekovanje je tudi, da se v Brezovici zanemarjajo cerkvena opravila, ker vsa se redno i kolikor na kmetih mogoče slovesno obhajajo; vsi dobro i pošteno misleči smo zadovoljni se sedanjim gospodom duhovnikom, ki se neumorno trudi za cerkev in povišanje božje službe.

Na novega leta dan je bila slovesna sveta maša z dvema blagoslovoma; zahvalne pesmi ni bilo, ker prvi dan leta nema nobenega pomena; zato pa tudi izven Rodičana nobeden ni z glavo majal i žalosten iz cerkve šel; zakaj pa je bil on žalosten, to nam ni znano.

Tudi zastran petja se nečem pripraviti; če so tisti izvrstni pevci, ki o petji nemajo nobenega pojma, potem je lahko mogoče, da je tudi Rodičan mej temi izvrstnimi. *)

Jožef Hoteša, starešina, in vaški župan.

Iz Podgradske občine, 24. januarja

Beda, strašna beda zopet trka in bolj občutljiva bode nego lanska. Svoj up je stavil kmetovalec v zemljo i redila je; a prišla je silna toča i uničila vse. Pri lanskej revščini si je pomagal kmet sè zadolženjem, pridelal nij i tako je v stiske prišel. Pravil mi je trgovec, da nij prejel do zdaj od terjatev, ki so v precejšnjem delu posledica lanske revščine, nič, deset na tisoč! In nij govoril o obrestih, katerih nikdar ne zahteva, nego o kapitalu. In

*) Tudi od drugega, obče spoštovanega moža, prejeli smo temu zelo enak dopis. Ker se tedaj dobra naša volja zlorabi ter se nam na ponovljeno prošnjo, naj vsak, kdor nam kaj piše, poroča golo resnico, z obrekovanjem odgovarja, zato prihodnje javno povemo ime vsacega dopisnika, kdor nam bi neresnico poročal. Resnici, pa naj bo še tako trda, i naj zadeva kogar koli, vedno ostanemo prijatelji, laži in obrekovanju pa neizprosljivo sovražniki. Tedaj, kdor nam bi vedoma neresnična in obrekovalna poročila pošiljal, tega osramotimo s tem, da njegovo ime javno naznamimo. (Uredn.)

za vsacih vrnenih deset, moral bi dati zopet družih tisoč, da bi zadovoljil silnim prošnjam, narekovanim od velike potrebe.

Revščina je velika. Večina uže zdaj nema živeča; kaj bode dokler se drugi pridela. *)

On dan je prejela naša občina lično, novo brizgalnico, dar zavarovalne banke „Slavije“. Brizgalnica izdelana v Ljubljani, lahka je in jako priročna za rabo. Vrednosti je tem večje, ker do zdaj nijmo imeli nikake gasilne priprave. Brizgalnico je pridobil občini ranjeji rodoljub France Šabee, bivši zaupni mož banke, ker je na ene strani banki ta predlog stavil a na drugej trudil se že z nekaterimi narodnjaci, gospodarje k zavarovanju pregovoriti. Uspeh je tedaj dvojni, kajti prej je bilo jako malo hiš zavarovanih.

Naj bode tedaj brizgalnica za poseben spomin na rodoljubno prizadevanje rajucega.

Politični pregled.

Dne 21. min. meseca se je slovenski poslanec, Viljem Pfeifer, ki je uže v poprejšnjih zasedanjih državnega zbora mnogokrat kazal na potrebo prostega ljudstva, v izvrstnem govoru potezal za našega kmeta; škoda, da nam prostor ne dopušča priobčiti vsega govora.

Zakon zoper odušstvo je v državnem zboru sprejet. To je centralistom velik udarec, prostemu ljudstvu pa velika dobrota. Zamanj sta si prizadevala jud Saks in protestantovski duhovnik Haase odušstvo ohraniti; tirolski poslanec Greuter ju je neusmiljeno pobil ter nju i njuno stranko osramotil tako, da se nikdar ne opere. Tudi naša poslanca Schneid in Pfeifer, kakor smo uže omenili, slavno sta se pri tej priliki veda.

Pomenljiv dan je bil tudi 25. min. m. Omenili smo uže proti koncu lanskega leta, da je grof Hohenwarth vlado vprašal, kaj misli ona storiti, da otme kmeta preteče pogube. Temu je grof Taaffe ugodno odgovoril. Jedro njegovega odgovora je tako le: Vlada je obrnola vso skrb na kmotski stan, ker vidi, da v hudih razmerah peša in propada, od kar je dovoljeno posestva na kose trgati in prodajati, od kar odušiti, po odpravljenem zakonu zoper odušstvo, kmete brezsrčno odirajo in izmolzli denar na kupe grabijo. Vlada bo tedaj skrbela, da se znižajo pristojbine pri dedovanju in zapuščinskih obravnavah, predloži tudi zakon za zboljšanje kmetištva, za povzdigo in napravo novih kmetijskih šol, potrdi se dalje, da se na železnica zniža vožnina za poljedelske pridelke i da se znižajo tudi obresti na zemljišča uže vknjiženih dolgov. Grof Taaffe je dalje poudarjal, da so v raznih doležah razmere različne, da se bo vlada tudi s kmetovalci dogovarjala, vsega pa sama ne more storiti, zato je treba, da si kmetje sami združeni pomogo i da deželni zbori vse svoje moči porabijo v to, da se kmetištvu pomore.

Ta izjava grofa Taaffeja je vlepomenljiva in jako vesela; s to izjavo pa je tudi odločno stopil na federalistično polje, ker se je naslonil na doslej tako zanemarjene deželne zборе in — na ljudstvo samo; to zadnje pa je neovrhljiv dokaz, da minister želi, naj se ljudstvu ne krajša potrebna svoboda, na katero so liberalci tako prežali, kakor pes pred peklem na pogubljene duše.

Zato ne more biti čudo, da je desnica državnega zbora vsak stavek v govoru grofa Taaffeja z burnimi dobroklici pozdravljala, levice pa kar obstrmela in okamenela, kakor Lotova žena na potu iz Sodome in Gomore.

Jako važen je tudi predlog Lienbacherjev, ki ga je stavil dne 23. min. meseca z narodnimi poslanci in konservativci vrod. Po tem predlogu, ki pa še ni gotovo, če obvelja, bodo imeli volilno pravico v državnih zbor v mestih vsi tisti, ki plačujejo najmanj 5 gl. neposrednjega davka, po deželi pa vsi, ki imajo volilno pravico v občini. Volilo bi se neposrednje. Liberalci so se take volilne svobode zelo bali, ti nazovi — liberalci; iz tega se prav dobro vidi, da je liberalna desnica državnega zbora, nikakor pa ne liberalci.

Centralistom preti nova velika izguba. Po Moravskom in Češkem naseljeni judje so namreč začeli zapuščati centraliste ter pristopati v češki narodni tabor. Jud je bistroumen človek, on vidi, da Slovan gre na dan, zato pristopa k njemu, ker si obeča več koristi in dobička od njega, nego od Nemeč.

„Politik“ poroča, da je grof Taaffe zagotvil, da se spolnijo vse narodne zahteve i se zadovolji narodnim željam, vendar pa se vlada ne more vezati na gotov čas. Vse dejanje grofa Taaffeja kaže, da bode narodne zahteve izpolnjeval malo po malo, da tako počasi pridemo do vseh pravic. Mi smo uže s tem zadovoljni, da se le stvari na boljše obračajo, vsega na enkrat ne zahtevamo, ker vidimo,

*) Z ozirom na zadnji priobčeni dopis iz Podgraj i današnji dopis, katera oba izvirata od popolnoma vere vrednih mož, žive pripravljamo slavne dožljive vladi, naj brez odloga poskrbi, kar treba, da grozna lakota, katera uže silno na vrata trka, ubozeza, milovanja vrednega ljudstva popolnoma ne ugonobi. Dobri in premožni ljudje so uže lanske leto storili, kolikor so mogli, letos pa je beda še hujša i le nagla pomoč more oteti prebivalstvo obupa in pogube. (Uredn.)

kako težaven je prepoved. — Poroča se pa tudi, da je večina državnega zbora po grofu Hohenwartu vladi predložila določene zahteve s pristavkom, da je ne bo podpirala, ako vlada zahtev ne spolni. K malu se tedaj v notranji politiki dan naredi. Grof Taaffe se bo moral večini državnega zbora udati, ali pa odstopiti.

Na Ogerskem se bližajo nove volitve v državni zbor. Vlada je zaradi njih v velicah skrbeh, ker opozicijska stranka zelo raste ter se je nadejati, da dobi večino v pribodnjem zboru.

Madžarska in hrvatska regnikolarna deputacija sta se zedinile; Hrvatska bo pošljala 40 poslancev v poslansko zbornico, v gosposko pa le tri.

V Baru je udarila strela v črnogorsko prašnico, 150 zabojev strelnega praha užgala, strašno škodo povzročila mestu ter mnogo ljudi ubila.

General Skobeljev je Rusiji priskojeval novo slavo. Roparski rod, imenovan Turkmeni ali Tekinci, mej Hvalinskim morjem in Afganijo, kder se raztezajo velike puščave in mej njimi lepe oaze (jako rodovitna zemljišča), napadal, ropal i moril je uže davno po vseh sosednjih deželah. Rusija je tedaj uže lansko leto vzdignola vojsko zoper te roparje, ali v nedohodnjih puščavah zoper hrabre, izurjene, divje konjike ni imela vspeha. Letos pa je vodstvo izročila generalu Skobeljevu, ki se je uže v zadnji turški vojni pridobil slavno ime, i ki dobro pozna Azijo i njene prebivalce. Z veliko previdnostjo, ker je dobro poznal sovražnikovo lisičjo naravo, prodiral je počasi z neveliko vojsko dalje, kar naglo pa obsel glavni i zelo utrjeni sovražnikov ostrom Geog-Tepe in Densil-Tepe, vzel ga z naskokom, sovražnikove čete pobil, ujel in razkropil popolnem tako, da mu je odprto glavno tekniško mesto Merv. Zdaj Rusi tudi ta divji rod, kakor so vse druge v Aziji, vpokojé ter ga uvedó v človeško društvo. Rus je Aziji največji dobrotnik, če tudi je prisiljen širiti človečanstvo z orožjem.

Dolge vojne mej Kilenci in Peruvanci je konec, poslednji so uničeni bili v bitvi pri Miraflores in prvi so vsled tega posedli glavno peruvansko mesto Limo. Vendar še morda ne bode mirú, ker so visoke gore Peruvancem zavetje in s teh so še vedno nevarni sovražniki.

DOMAČE STVARI.

Prestolni nastopnik. se vkreca na ladjo Miramar v Brindisi prve dni meseca februarja, njegovo spremlstvo pa v Trstu. Ladija ga prepelje najprej v Egipt. V Aleksandriji stopi na suho: od kodar pojde v Kairo in zgornji Egipt, od tod pa v sveto deželo. Sveti oče je prestolnemu nastopniku v lastnoročnem pismu svoje [veselje] razodel, ker je sklenol obiskati sveto deželo.

Spomenica društva Edinosti, katere konec smo prinesli v denšnjem listu, budí vedno več pozornosti. Od mnogih strani so nam uže došle želje, naj se posebe natisne i mej vse občine razdeli. Danes omenjamo le to, da so jo zadnji teden grofu Taaffeju izročili državni poslanci gg. Naberger, Vitezič in Tonkli. Grof Taaffe je rekel, da bo preudari i da bo ozir jemal na narodno enakopravnost na Primorskem.

Slovenski jezik in tržaške sodnje. Poročili smo, da je neka tržaška trgovinska hiša vložila slovensko menjico tožbo zoper nekoga štajerskega slovenskega trgovca, da je trgovinsko sodišče slovensko tožbo zavrnilo, višja deželna sodnja pa utoku dr. Bizjaka pritrčila. Zdaj poročajo časniki, da je najvišja sodnja na Dunaju potrdila razsodbo prve instance, ker slovenski jezik v Trstu ni sodniški jezik! Ali se ne pravi to irredenti v roko delati? Kako se to strinja z enakopravnostjo, to nam je neumevno, ker je Slovencev na Primorskem veliko več, nego Italijanov. Upamo, da najvišja sodnja ni govorila zadnje besede.

Imenovanje. Gosp. Andrej Perko, živinozdravnik v Gorici, imenovan je za deželnega živinozdravnika v Trstu.

Odlikovanje. Deželni šolski svet je pismo pohvalil, gosp. Antona Leban, višjega učitelja v Komnu, za marljivo in vspešno delovanje na šolskem polju v šolskem letu 1879-80.

Slovstvo. Gosp. Zakrajšek naznanja v Soči, da pride v kratkem času na svetlo njegova tragedija „Knez Aleksij in Izabela“, o kateraj smo uže lansko leto nekoliko omenili. Delo ima 4 tisoč verzov, tedaj je jako obširno.

Tržaški mestni svet obravnjuje zdaj proračun za leto 1881. Ker se v njem nahaja marsikaj zanimivega, danes pa nam prostora primanjkuje, zato objavimo prihodnjič važnejše reči.

Irredenta v Trstu. O tej se zdaj mnogo piše v domačih in zunanjih časnikih; nekateri pretirajo nekoliko, drugi pa trdó, da je popolnem nenevarna. Prezira jo posebno „Triester Zeitung“, ki nikoli o njej in o nobenaj petardi nič ni hotela vedeti; iz golega sovražstva do Slovanstva jej ne pripisuje nobenega pomena, da, še več, obeša jo celo Slovanstvu na vest ter telegrafira v Slovanom sovražne časnike, da so jo oni obesili

na veliki zvon, če tudi je znano, kaj se godi v Rimu i da prav nemški časniki pod Bismarkom najhujše prišejo o njej. „Dunajska „Presse“ pa je dobila prav „arcanum“ zoper to bolezen, ker svetuje, naj se Trst ponemči, da se „Irredenta“ zatra. Ako bi „Presse“ irredento le nekoliko poznala, morala bi vedeti, da bi se s ponemčevanjem Trsta, ako bi to tudi lahko bilo, kar pa ni, le olje irredenti v ogenj vlivalo, in avstrijsko čutje tudi s tem zatiralo, ker bi se tu napravilo gnejzdo mnogovrstnih Schönerejev; saj posamezne uže imamo; Ahilove pete, v katero bi lahko Bismark streljal, pa nam v Trstu prav nič treba ni. Tudi o tej stvari nam bo treba še govoriti.

Tingl tangli. Uže lansko leto smo opozarjali tržaško policijo na pohujšanje, katero delajo tako imenovani tingl-tangli. Veseli nas tedaj, da jim je slavna policija postavila gotove meje s tem, da je ukazala, da morajo ženske vsaj nekoliko obleke imeti, da je omejila nočno njihovo kvakanje itd. In uže to je bilo dosti, da je tudi ta porod liberalne dobe šel rakom žvižgat.

Ribji lov v Jadranskem morju. Razmere ribjega lova mej avstrijskimi in italijanskimi podaniki še niso urejene; Ministerstvo za poljedelstvo je poslalo v Istro znanega strokovnjaka, vodjo zoologičnega muzeja, dr. Steindachnerja, naj stvar na mestu preišče. Misli se je, da v osmih dneh prejskave konča, ali naletel je na take razmere, da je moral bivanje v Istri tedne podaljšati. Zdaj poroči ministerstvu svoje pozvedbe.

Tržaško meščanstvo deli mestno zastopstvo večkrat takim, ki nimajo ni gotove službe ni premoženja. Temu nasproti pa se odbija takim, kateri imajo obrt in premoženje, ako so Slovenci. Tako se je prošnja Lorenca Talerja peka odbila, če tudi nad 40 gl. dohodnine plačuje.

Zveza Trsta z Ameriko se menda k malu uvede. Delajo se uže priprave za redno plovitvo, Lloydovih parnikov mej Trstom in srednjo Ameriko. To bo zopet velik napredek za Avstrijo.

Svarilo v Trst hodečim. Nek Kranjec, ki je prišel v Trst v trgovinskih poslih, stal je pred cerkvi sv. Antona in gledal podobe svetnikov, ki na cerkvi stoje. Mej tam pa, ker tržaški „vagabondi“ vedno na take pazijo, zmanjkalo mu je žepne ure. Ptujec, ki v Trst pride, mora se dobro zapeti in jako pazljiv biti, sicer je skoraj gotovo okraden.

Porotne sodbe se v Trstu jutri pričnó. **Vsled ameriškega dvoboja** umrl je v tukajšni bolnici nek mlad Madjar, ki se je v prsa ustrelil pred nekaj dnevi.

Dunajski višji škof in kardinal dr. Kutschker † je umrl 27. min. mes. ob 11. uri 35. m. jutraj. Zadel ga je kaplja. V verskih zadevah je on v gosposkej zbornici vedno glasoval z našo stranko, sicer pa se s politikom ni mnogo pečal.

Dr. Ridžovski in dr. Krečunovic † sta umrla naglo minoli teden. Oba sta bila jako vrla poljska državna poslana. Prvi je odpravil oderuško postavo, tudi v državnem zboru na Dunaji bil glavni poročevalec o njej; delal je predzadnji petek vso noč svoje poročilo i takoj od dela šel na sprehod ter se prehladil in umrl. Bog ga je tedaj poklical k sebi v plemenitem delu. Enako plemenit je bil njegov tovariš. Srečna, ki sta v delu in ljubezni do trpečega človeštva zapustila dolino solz.

Luka Piščanec † izgleden kmet in narod njak, da malo enacih, umrl je 28. min. m. v najboljših letih. Okolica je s tem možem veliko zgubila, ker bil jej je dejanski učitelj v kmetijstvu sploh, v katerem je bil tako podučen, da menda nobeden ne tako. Njegovo poštenje in rodoljubje je daleč čez meje naše okolice slovelo. Naj v miru počiva.

Tominska čitalnica vabi na veselico, dne 5. februarja 1881 v Devetakovi dvorani. — Spored: 1. Petje: „Banovec“. 2. Govor. 3. Petje: „Jadransko morje“. 4. „Županova Micika“ kratkočasna igra s petjem I. del. 5. Petje: „Slepec“. 6. „Županova Micika“ II. del. 7. Petje: „U boj“. — Začetek besede ob 7. uri zvečer. — Po besedi domača zabava. — Vstopnina k besedi za odrasle 20 nov., za otroke 10 nov. **Odber.**

Iz Divatec nam piše F. S. da tamošnji g. učitelj Kristjan Bogatec snuje novo bralno društvo, katero bo imelo svoje bralnice v novej dvorani g. občinskega načelnika J. O. i bo posebno na to delalo, da se bodo kmetje, posebno mladina, izobraževali.

Ples podpornega delalskega društva dné 5. t. m. bode, kakor se sliši, gotovo prav obilo obiskan, uže dozdej je odbor rasprodal nad 600 vstopnic in iz okolice se tudi čujeje glasovi, da pride prav mnogo na ih mož in pa še več krasotic v prelepej okoliščanski noši na ta ples, ki bode v prvem in največem tržaškem gledališču. Odbor pa dela tudi vse mogoče priprave, da bo veselica res lepa v vsakem obziru. Posebno pa se delajo priprave za kotiljón, ki obeča biti velikansk, — Tacega ljudskega plesa nij bilo tako kmalo v Trstu in je torej vredno, da ga pridejo gledat rodoljubi tudi od daleč. —

Veselica v Rossettijevi dvorani katero je napravilo delalsko društvo, dobro se je izvršila. Petje in deklamacije so bile z navdušeno pohvalo sprejete. Videli smo mlade moči, ki obečajo obilo, kakor g. Schmid, gospodičina Požarjeva, Staretova in uže znana pribodnja primadona, mala gospodičina Muha. Igrali so se dve Igre „Pravi Slovenec“ in „Nemško ne zna.“ Nekteri gospodje so se le privikrat nastopili, vendar svoje naloge dobro izvršili. Mej temi so g. g. Volk, Skabar, Tosti, Jerina, Grabrijan; g. g. Semič in Straus sta pa uže znana diletanta. Omeniti moram, da je poseben vtisek naredila mala gospodičina Muha, ki je bila pri deklamaciji v črnogorskej opravi, tudi mali Šmid je bil na mestu.

Poziv. Človek, dika stvarnih bitij živi dvojno življenje, čuti v svojem srcu mimo telesnih potreb tudi razne duševne ter vedno teží po njih zadoščenju. Kakor treba telesu v ohranjenju gnotne hrane, enako, da še bolj, treba duhu raznotere duševne. Od vseh duševnih potreb človeka je najvažnije in najsilnejše teženje, da izraža svoje razne čute s znaki družemu sebi enacemu, in to najboljše govorom in petjem.

Ni namen teh vrstic raziskavati važnost in kolikost upliva govora in petja na človeško duševno življenje, naj nam bode le dovoljeno, da opozorimo na posebno potrebo petja, budčega ter izraževajočega najblaje in najnežnje čute človeškega srca. Bodisi osamel pastir pri svoji čedi po gorah in livadah, bodisi vinogradnik ali ženica na žitozlatnem polju, vse vse čuješ milotožno ali veselo prepevati. Komu se ni tudi, čujočemu milotinke, vzbudila v srcu blaga želja do petja?

Toda ne le deželan, tudi meščan vsakršnega stanú čuti, živo čuti potrebo petja, združenga petja.

Opazovajoč družbeno življenje Slovencev v Trstu, pogrešal ne malo petja, posebno mej bolj naobraženimi krogi, in nehoté vsili se ti misel da bi zbral izmed vseh tú bivajočih Slovencev število pevcev in tako nadopolnil pravo družbino živjenje.

Nadejamo se, da tu marsikoga čutečo željo javljamo. V tej veseli nadeji tedaj se osmelimo, da najljudneje pozivljamo vse bolj naobražene petja sposobne Slovence, bodisi Slovence, Hrvate Srbe ali Čebe, naj blagovolijo potruditi se dne 6. februarja t. l. ob eni uri popoldne v gostilno „Frankfurt“ — piazza della Zonta, I. nadstropje, ker bi se dogovorili o združenju pevcev v posebno nezavisno društvo.

(Sl. uredništvo „Slov. Naroda“ v Ljubljani najljudneje prosimo, naj bi blagovolilo ponatisnóti predstoječí poziv! *Več peceer.*

Listnica uredništva.

Nekoliko dopisov smo morali zopet odložiti za prihodnjič. — Gosp. dop. iz Roj: Prihodnjič, žal nam je, da ni bilo mogoče; — Podlistek bomo nadaljevali, da bo le mogoče. Prosimo tedaj dotične gospode, naj blagovoló nekoliko potrpeti — sila kola lomi.

POSLANO.

Da ne bo na me letel neopravičeni sum glede dopisa iz Borovnice „Kaj je zelo krivo kmečkih rev in težav?“ v 3. št. Edinosti s podpisom I. K. in ker bi me znali č. gg. čitatelji „Edinosti“ vsled poslanice g. Hönig-a, trgovca smešiti, javljam, da nisem jaz omenjeni I. K.

Borovnica, dne 29. prosinca 1881.

Josip Košir, krčmar.

Javna zahvala

Blagi šolski prijatelj prečast. gosp. Anton Pahor, tukajšni kaplan in iskreni katehet je za komensko šolo podaril deset knjig — in sicer: štiri šolskih knjig za uboge otroke in pet knjig, izdanih po društvu sv. Mohora, za bukvarnice šolske mladine, za kar mu tukej v svojem in v imenu učee se mladine najtoplejšo zahvalo izrekam. —

Vodstvo štirirazredne ljud. šole v Komnu dne 29. januarja 1881.

Anton Leban, nadučitelj.

Tržno poročilo.

Kupčija popolnoma sulahova. **Kava.** — se vzdrževa pri trdnih cenah in te porastejo gotovo, ako pride kaj več naročeb iz notranjega. Cene zadnje. — **Olje.** — brez spremembe, cene zadosti trdne. — **Sadje.** — Vkljub slabi kupčiji se cene vzdržujejo, samo fige so ceneje, denes se kupujejo fige v venci uže po f. 17. — **Riž.** — počenjajo po nižih cenah denes se kupi lahko 2 do 3% niže, kakor smo zadnjič poročali. —

Mast in speh. — Oboje je v zadnjem tednu sopeno zdatno poskočilo. — Denes stane mast od f. 61 do f. 63¹/₂, speh pa f. 56 do f. 65. —

Petrolij. — Ker je vse blago v trdnih rokah, so cene poskočile, pa vtegnejo sopeno pasti, kakor hitro dojde kaka ladija i petrolijem. Denes volja to blago f. 12³/₄ do f. 13. —

Domači pridelki — fižol popolnoma zamarjen, cene za 1 do 2³/₄ niže, kakor pred tednom. — Masla primanjkuje, zato pa je zdatno poskočilo, tako sicer, da ga tukaj plačujejo po f. 94 do f. 100. — Slive še precej obrajtane, denes se lahko proda novo štajersko in kranjsko blago po f. 17 do f. 17¹/₄. — Korun po f. 3 do f. 3¹/₄. —

Les. — brez spremembe, slaba kupčija. **Senó.** — obrajtano in vtegne poskočilo. **Žito.** — Pšenica še se precej dobro prodaja, po f. 12 do f. 12³/₄. — Koruza ogrska po f. 9.70, podanovska po f. 7 do f. 7.10. —

Dunajska Borsaa

dne 2. februarja.

Enotni drž. dolg v bankoveih	72	gl.	75	k
Enotni državni dolg v srebru	73	"	95	"
Zlata renta	88	"	70	"
1860, državni zajem	129	"	50	"
Delnice narodne banke	817	"	—	"
Kreditne delnice	282	"	90	"
London 10 lir sterlin	118	"	70	"
Srebro	—	"	—	"
Napoleoni	9	"	39	"
C. kr. cekini	5	"	54	"
100 državnih mark	57	"	95	"

Javne dražbe.

V Kanalu posostvo Jožefa Ekscenta iz Banjsike, cenjeno 4049 gl. 5. februarja 5. marčija in 9. aprila od 9. do 12. ure.

V Trstu posostvo Avgušina Brčani v Barokovljah, cenjeno 1267 gl. 4. februarja 1. marčija 2. aprila ob 11. uri.

V Matavunu hiša in posostvo Ivana v Ventina I. mlajšega iz Kastelira 8. februarja 8. marčija, 8. aprila od 9 do 12. ure.

V Trstu C. k. državno upravnistvo proda zemljišče T. 266, k. št. 26.5000 kl. v Kadinu, cenjeno 72000 gl. Ponudbe morajo biti do 15. februarja pri finančnem ekonomatu in priložiti jim je 720 gl.

Prsni

BOMBONI IZ TRPOTCA

(Spitzweegerich-Brust-Bombons)

za ozdravljanje plućnih in prsnih bolezní, kašlja, hripavice, pike in zaleženja sapnika.

Neprocenljiva rastlina, katero nam ponuja priroda v blagor trpečega človeškega rodu, brani v sebi do današnjega dne nedojaseno skrivnost. Vnetí sapnici gla in sapnika urno in zdatno polajšuje daje, in tako ozdravljanje dotičnih organov naglo pospešuje. Ker pri našem izdelku damo poročstvo za čisto zmes trpotca s sladkorjem, prosimo, posebno paziti na našo po gosposki vpisano *zavodna* marko in na podpis na listku, ker le tak je pravi.

Viktor Schmidt in sinovi.

e. kr. fabrikanti, WIEN, IV. Allegasso Nr. 48.

Cena ene skatljice 30 kr.

Se dobiva pristno samo v lekarnah: E. Leitenburg, C. Zanetti in P. Rocca v Trstu, in C. Zanetti v Gorici, 100-9

CHIOCOCA LIKER

(Liquor Chiococeae fortificans), (12-6)

znanstveno preiskan, potrjen in od strokovnjakov priporočen kakor izvrstno neškodljivo dietetično

SREDSTVO

posebno za naglo in prijetno

OŽIVLJANJE.

zbujenje in okrepljenje oslabljene moči in okrepljenje žirev; njegova moč čudovito in dobrodejno oživlja in spodbuja. Tudi je prav dobro zdravilo pri slabem prebavljanju, zeločdemu kataru, krča, koliki, blatahju, zngaji, driski, glavoboli, bledici in zlatenici, trganju, in zlatej žili. Vse te bolezni naglo in gotovo ozdravlja Chiococe liker, in s tem dosežejo tudi tisti, ki ga rabijo, visoko in krepko starost, zato bi ga morala vsaka hiša imeti. On je okusniši od najboljših likerov. Brez števila pohval in priznanj od visocih oseb imamo o izvrstnosti Chiococe likera ter jih radi vsademu pokazemo. Cena butelje s podukom v šestih jozikih, kako se ima rabiti, 3 gl., za zavitek in poštnino 20 kr.

Glavna naprava in zaloga: D. C. Chiodi, lekarnar (zum Schützengel), in zaprižen e. k. sodniški kemikar na Dunaju, Währing, Herrengasse št. 26, kamor naj se vse pismene narube pošljajo. Podružna zaloga: v Trstu; Forasobli, lekarna (al Camello). Dobiva se tudi v vseh slovečih lekarnah doma in na ptujem. 12-12

Glavna zaloga

izvrstno

PIVE iz pivovarne STEINFELD

(bratov Reiningshaus v Gradcu)

PRI ANT. DEJAK-u JUN.

via degli Artisti v Trstu.

Prodaja v sodcih in boteljah.

Doslje še nedoseženo zdravilo

zoper

TRGANJE PO UDIH in revmatizem

pri čustvenih boleznih vsake vrste, pri trganju v obrazu, glavoboli, trganju v ledjih, ušesih, revmatičnej zoboboli, trganju v križu in členih, pri krču, splošnej slabosti mišic, pri tresenju, zamrljih udih zaradi dolge hoje ali starosti, pri bolečinah v zacetjenih ranah, pri mrtvici itd. — je iz zdravilnih zelišč od lekarničarja **Jul. Herbabny** na Dunaju napravljeni

zeliščnih zelišč

„Neuroxylin“

Neuroxylin se rabi za vzbujanje in ozdravlja zelo hitro in zanesljivo. Pri mnogih letih trajajočih poskušanjih v civilnih in vojaških bolnišnicah se je dokazalo, da je Neuroxylin najboljša bolečina tolažeča sredstvo, ki vstaja tudi najhujše bolečine, ki se celo pri zelo zastari ali boleznih popolnoma preženejo. Ugodna pri znanja slavni zdravnikov in stotera zahvalna pisma to potrjujejo.

ZAHVALA.

Gospodu **Jul. Herbabny**, lekarničarju na Dunaju.

Ker se je Vaš „Neuroxylin“ pri moji ženi, ki je imela zelo hudo revmatične bolečine, kakor čudovito dobro zdravilo potrdil, ker so po njegovi rabi najhujše bolečine precej nehale, zato izrekam Vam javno, pripoznajoč veliko vrednost Vašega izlečka, v imenu moje preproje bolne, zdaj popolnoma zdrave žene, najtoplejšo zahvalo.

Na Dunaju, Währing, 2. marecja 1889.

Z najvišjim spoštovanjem
Valentin Farkaš

Cena: 1 steklenica (v zelenem zavoju) 1 gld. 1 steklenica močnejše vrste (v rdečem zavoju) za protin, revmatizem mrtvudenje 1 gld. 20 kr. po pošti 20 kr. za zavoj.

Vsaka steklenica nosi kafior znamenje pristnosti zgoraj natisneno po gospodski potrjeno varstveno marko.

Glavna pošiljatelna zaloga za deželo:
Na Dunaju, lekarnica „zur Barmherzigkeit“ g. J. Herbabny, Neubau, Kaiserstrasse 90.
Zaloga: Carlo Zanetti, lekarnica via nuova 27.
Na Reki: M. Scarpa, lekarničar; v Gorici: G. Cristofolotti, lekarničar; v Ljubljani: J. Swoboda, lekarničar; v Pulji: A. Wassermann, lekarničar.

LE ENKRAT

se ponuja tako dobra prilika da se more izvrstna ura za Polovico cene kupiti.

VELIKA RAZPRODAJA.

Po vsej Evropi nastale politične razmere se tudi Svica niso ognole i zato se je mnogo delavcev izselilo, vsled česar se rušijo tudi fabrike. Tako je i prva znamenitost urarstva, katero mi zastopamo, zdaj zaprti i nam poverjena razprodaja vseh izdelkov. Tako imenovane Washington žepne ure so najboljše ure na svetu, izredno krasno vrezljane i vozene i po ameriškem sestavu napravljene.

Vse ure so na sekunde repisirane i mi damo poročilo za vsako uro na 5 let.

Za dokaz gotovega poročila i stroge solidnosti se s tem javno obvezujemo, da hočemo vsako uro, ki ni po volji, nazaj vzeti i zamenjati.

1000 žepnih remontoir ur, navijajo se brez ključa, s stalnim zaklopecem, izredno točno na sekunde regulirane, razen tega po novem načinu elektrozalvaniški pozlačene, z verižico, medaljonom itd. poprojev gold. 25, zdaj ena le po 10 gld. 20 kr.

1000 krasnih ur na kotvo iz srebro-nikla, na 15 rublinih, z emajliranim kazalom, za sekunde, kristalnim plošnatim steklom, poprojev gold. 21, zdaj ena le gold. 7.25, vse na sekunde repisirane.

1000 ur na treteno, z izrezanim zaklopecem iz srebro-nikla, kristalnim plošnatim steklom, na 8 rublinih, najnatanjši repisirane, z verižico, medaljonom i zametnim etuisom, poprojev gold. 15, zdaj ena le gold. 5.60.

1000 ur na kotvo, iz čistega 13 lotnega srebra, po e. k. pucovnem uredu pregledane, na 15 rublinih, razen tega električno pozlačene, najnatanjši repisirane. Te ure so poprojev stale 27 gold., zdaj pa stoje le gold. 13.40.

1000 Washington remontoir žepnih ur iz pravega 13 l. teškega srebra, po e. k. pucovnem uredu pregledane. Poročilo se daje, da so najtočnije na sekunde repisirane, notranja sestava je iz nikla i teh ur ni treba nikoli popravljati. Tako ura je veljala poprojev gold. 35, zdaj pa se dobiva za neverjetno ceno 16 gold. Razen tega se dobiva z uro vred zastoj verižice, medaljon, etui iz žameta i ključ.

1000 pravih zlatih ur za gospo, na 0 rublinih, prej 40 gold., zdaj 20 gold.

1000 remontoir ur iz pravega zlata za gospo ali gospo, prej 100 gold., zdaj 40 gold.

650 ur za zid z najlepšim emajliranim okvirom in bitnim kladivom, poprojev 6 gold. 75 kr.

650 ur budilnic z udarcem, ki prav dobro toče, najnatanjši repisirane, tudi pripravne za mizno pisalo; poprojev 12 gold., zdaj le 4 gold. 80 kr.

650 ur z nihalom v najlepši izdelani visoki gotički omari, navijajo se vsa 8 dni, najtočnije na čas regulirane, izredno lepe i krasne. — Ker ima taka ura še po 10 let dvojno vrednost, ne imela bi se v nobeni hiši pogrešati, posebno ker je taka res krasota sobi. Tako ure so doprojev veljale po 35 gold., zdaj pa izjemno le 15 gold. 75 kr.

Kadar se naročujete ure z nihalom, treba je priložiti zagotovščino.

Napis: 6-5

RAZPRODAJA UR

urnarice Ph. FROMMA

Dunaj,

Rothenthurmstrasse, št. 9, partere.

Tinctura Rhei. Comp. vulgo FRANCOVA ESENCA

ki jo izdeluje

GABRIEL PICCOLI

lekar „pri angelu“, v LJUBLJANI, na dunajske cesti.

Pomagala je že mnogo tisoč ljudem k zdravju, kakor se lahko dokaže iz mnogih pohvalnih pisem. Ta esenca ozdravi bolezn i želodcu in v spodnjem životu, grižo, krč, želodčevo in prehodno mrzlico, zabasanje, hemorjide, rumenico itd., vse bolezni, ki znajo smrtni postati, ako se za časa ne ozdravijo.

1 steklenica velja 10 kr.

Spod 12 steklenic se ne razposilja, ktere skupej s zavrtkom in poštno pobotnico veljajo **gl. 1.40 kr.** — Naroči se pri **GABRIEL PICCOLI**-ju, lekarju „pri angelu“ v Ljubljani, na dunajske cesti, s poštnim povzjetjem.

Spričala.

Prečastni gosp. **Gabriel Piccoli**, lekarničar „pri angelu“ v Ljubljani.

Srečno se Vam zahvaljujem za poslano mi Vašo izvrstno „Francova esenca“, s katero pomočjo je moja žena v zelo nevarni bolezn popolnoma ozdravela. Ne bom opustil, Vašo izvrstno „Francova esenca“ drugim bolnikom pripraviti, da si z njo opomore. Se enkrat se vam z mojo ženo vred prelepo zahvaljujem in ostajem s posebnim spoštovanjem zvesto Vam udani

Valentin Lussing m. p. e. k. var. strožnik.

Blagorodni gosp. **Gabriel Piccoli**, lekarničar „pri angelu“ v Ljubljani.

Ko sem bil zbolel, ponudila mi mi je neka osoba eno steklenico Vaše „Francova esenca“. Rabil sem jo po receptu in imela je tako dober uspeh, da se čutim sedaj popolnoma zdrav. Prosim Vas, pošljite mi še 12 steklenic Vaše „Francova esenca“, da bodo služile nekemu prijatelju. S spoštovanjem

Miha Dubič, via del Boschetto št. 14, II. piano.

Naznanilo.

V Trstu, piazza nuova (Gadola) št. 2 v hiši Societá operata Triestina, vhod via St. Antonio

prodajalo se bo zdolaj navedeno blago iz najugodnejše

konkurzne mase tkanih izdelkov

čudovito nizke cene prekosa vsako uže bivšo

RAZPRODAJA

Koliko časa se bode blago prodajalo, to je, kar se samo ob sebi umeje, odvisno od blaga samega. Zato se priporoča hitro nakupovanje.

Kastner & Oehler

V Trstu V Pragu Na Dunaju V Brnu V Budapešti

na vogla piazza nuova (Gadola) in via S. Ant. Obstgasse 6. Mariahilferstrasse 97. Rennergasse 11. Königsgasse 19.

		78 cent. Metrov				78 cent. Metrov	
	kr.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.
5000 kom. blaga za obleke: 3/4 široko	18	Posteljna odeja prešivana iz kreton.	18	18	18	18	18
platneni desine, krasno, barve na zbiru	14	Rouge in Kasmira	18	18	18	18	18
3000 kom. blaga za obleke: mozambik,	18	Natikači zoper potenje nog	18	18	18	18	18
čista volna po modi	18	Zimske nogavice iz volne	18	18	18	18	18
1800 kosov or. eana, gladkega i mešanega	18	Posteljna odeja, Gobolin-trakovi in	18	18	18	18	18
črnega in barvanega	18	desu	18	18	18	18	18
2000 kosov jesenske obleke, rips, izbrane	22	Dežniki z 8 deli z jeklenim hrođjem	18	18	18	18	18
barve	22	Tarlatani za plesno oprava	18	18	18	18	18
1000 kosov najnovejši karirani modest.	24	Neobeleno platno	18	18	18	18	18
nova fina roba za jesen	24	Garniture za kavo z damasto, serv	18	18	18	18	18
Matlase, najtežje sorte	20	Cloth, dežniki z sprožilnikom	18	18	18	18	18
Diagonal, kariran za vsak letni čas	13	Cloth, dežniki iz svile	18	18	18	18	18
Tafet, črn in pisan	78	Solnčniki obrobljeni iz atlasa	18	18	18	18	18
Terno 3/4 širok	42	Košulje za gospode Oksford	18	18	18	18	18
Terno double, najfinejše	65	Košulje za gospode bele, chiffon,	18	18	18	18	18
Pasei za obleko, najtežje vrste	1	žilet, prvi	18	18	18	18	18
Bela volna za pletenje, izvrstno blago,	1	Košulje za gospode bele, chiffon z	18	18	18	18	18
velik zavitek	1	vezljenimi prsi	18	18	18	18	18
Ovratniki za ženske, trojni z sedlom	1	Shirting, sivi in črni	18	18	18	18	18
Flanel, razne vrste	22	Mol, cel kos	18	18	18	18	18
Trakovi iz baržuna, 2 palca široki	3	Atlas, črni,	18	18	18	18	18
Servijete h kavi	8	Kotonina, perivna, velika izber, iz-	18	18	18	18	18
Otročje nogavice, par	7	vrstna, lepi izgledki	18	18	18	18	18
Karirana posteljina, iz pravega kanafasa	16	Tirače iz neobojenega platna	18	18	18	18	18
Oksford, največja izber	13	Tirače iz obolenega platna	18	18	18	18	18
Dvojni barhend, kalimuk, gladek in mešan	18	Gumbi za košulje, sukano najboljše	18	18	18	18	18
Prašnice take imenovane prezorne, platno	23	vrste	18	18	18	18	18
Nanking 3/4 širok, gosta roba	15	Žepne rute, bele z robom	18	18	18	18	18
Spodnja obleka, kostume	15	„ „ „ obrobljene	18	18	18	18	18
Porte za obrobljenje Alpaka, cel kos	15	Ovratniki za gospode, trigubni, kroj lep	18	18	18	18	18
Šipki iz pletenca za našiv	1/2	Sukno za žensko obleko, dvojno široko	18	18	18	18	18
Vrvice za zarobljenje, cel kos	1	Sukno za moško obleko	18	18	18	18	18
Namizna pregrinjala iz lepega damasta	48	Šavli za otroke	18	18	18	18	18
Kravate za dečke	4	Sukno iz sukance na grobeno	18	18	18	18	18
Kravate za gospode z vratnim trakom	15	Manšete za gospode, tricubno	18	18	18	18	18
Rokavice iz trikota za gospode in gospe	10	Volant šipki, 6 palec široki	18	18	18	18	18
Navit sukance beli in črni, kos	2	Perilni šipki, 2 palca široki	18	18	18	18	18
Hlačne prekoranice, trajne	24	Struks-tkanine	18	18	18	18	18
Svilnati trakovi vseh barv	3	Žensko košulje z šipki	18	18	18	18	18
Svilnati trakovi črni nobl 5 palec	3	„ „ bogato vezljano	18	18	18	18	18
široki	18	„ „ korseto	18	18	18	18	18
Jute skanina za hišno opravo, hrano blago	28	„ „ spodnje hlače	18	18	18	18	18
Patentni baržun, črni in barvani	48	Rute iz led. volne	18	18	18	18	18
Gradl krasno damastno blago	28	Šipki guipur iz svile, 2 palca široki	18	18	18	18	18
Risi	3	„ „ „ 4 palca široki	18	18	18	18	18
Zastori, najnovejši izgledki, posebno za	4	Rouge Cotton, pristno z barvami	18	18	18	18	18
lisp	10	Franžo, 3 palca široko	3	3	3	3	3
Ženski životniki, najprimernejši oblika	45	„ „ „ 4	2	2	2	2	2
Modni trak, najnovejši	8	Organin 3/4 širok	4	4	4	4	4
Kvaste za zastore, par	20	Mouselin 3/4 širok	10	10	10	10	10
Svilnate franže, nazivane	10	Cheviot, najl. izgledki za jesen in zimo	28	28	28	28	28
Kasimir-rute črne z dolgimi svilnatimi	10	Zimska ogrinjala 3/4 velika s franžami	18	18	18	18	18
franžami	10	Zimska Himalaja ogrinjala, mehka	18	18	18	18	18
Klopič pavole, bele in barvne	6	in volnata 3/4 velika s franžami	18	18	18	18	18
Ženska platnena obleka	20	Spodnji telovniki za gospode in gospe	58	58	58	58	58
Ženska spodnja oblačila iz neobelenega	1.30	Spodnji telovniki za gospode in gospe	58	58	58	58	58
platna, nališana	1.30	spš. struk.	95	95	95	95	95
Preproge, posebno trajne	20	Spodnji telovniki za gospode in gospe	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20
Mignilidis posteljni obročki, 7 palec	16	spš. struk.	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20
široke	16	Spodnje hlače za gospode in gospe	58	58	58	58	58
Plišna posteljna odeja iz svile	13	struk.	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50
Barhent barvani	17	Flanelaste košulje, podšite z svilo	18	18	18	18	18
Ženske kravate, novost	16	na prsih	18	18	18	18	18
Orjaška platna, izvrstno	12	Popotni pledi za gospode in gospe	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50
Gradl za pohišje, najlepši, desin 3/4	25	i, t, d.					
Rips za pohišje za garniture fine robe	75						

Ugodna prilika za napravo žentitovanskih bal.

Sukna, preprog in tkanin

je za vsak letni čas velika zaloga! Razen tega se vse, obsegajoče modo, manifakturo, šipke, svilo, sukno in kratko blago, po nezaljšano nizkej ceni razproda.

Prodaja se: **V Trstu, piazza nuova (Gadola) št. 2 v hiši Societá operata Triestina, vhod via St. Antonio.**

Vstopnina

10

Soldov

LE ŠE KRATEK ČAS

E. Präuscher-jev

po svetu sloveči

MUZEJ

v prostorih pri „CERVO D'ORO“ via dell'Acquedotto.

Posebno pozora je vreden: eden od

STRELE UBIT

naravne velikosti, po resničnej dogodbi.

Zelo zanimivo je

GROZOVITA KUGA STRAŠNA DIFTERITIKA

zelo važno za vsako rodovinsko glavo.

Odprto vsak dan od 9 zjutraj do 9 zvečer za odrasle.

Vsak petek od 1 do 9 zvečer za gospe.

Vstopnina le 10 Soldov.

Vstopnina

10

Soldov

6-3